

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

**NEUVOSTON YHTEINEN KANTA,
annettu 25 päivänä kesäkuuta 2002,
Angolasta ja yhteisen kannan 2000/391/YUTP kumoamisesta**

(2002/495/YUTP)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 15 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto on hyväksynyt yhteisen kannan 2000/391/YUTP ⁽¹⁾, jossa määritellään Euroopan unionin Angolaa koskevat tavoitteet ja painopisteet.
- (2) Koska Angolassa on vuoden 2000 jälkeen tapahtunut merkittäviä poliittisia muutoksia, eräät mainitun yhteisen kannan kohdista ovat vanhentuneet, ja ne on tarpeen saattaa ajan tasalle.
- (3) Neuvosto on 14 päivänä toukokuuta 2001 hyväksynyt yhteisen kannan 2001/374/YUTP konfliktien ehkäisemisestä, hallinnasta ja ratkaisemisesta Afrikassa ⁽²⁾ sekä 25 päivänä toukokuuta 1998 yhteisen kannan 98/350/YUTP ihmisoikeuksista, kansanvallan ja oikeusvaltion periaatteesta ja hyvästä hallintotavasta Afrikassa ⁽³⁾.
- (4) Neuvosto on hyväksynyt yhteiset kannat 97/759/YUTP ⁽⁴⁾, 98/425/YUTP ⁽⁵⁾ ja 2000/391/YUTP Angolasta, jotta União Nacional para a Independência Total de Angola (Unita) täyttäisi rauhanprosessiin liittyvät velvoitteensa ottaen huomioon asianomaiset Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätökset, erityisesti sen päätöslauselmat 864 (1993), 1127 (1997), 1130 (1997), 1173 (1998) ja 1176 (1998).
- (5) Kuten puheenjohtajavaltion Euroopan unionin puolesta 29 päivänä toukokuuta ja 28 päivänä elokuuta 2001 antamissa julkilausumissa ja yleisten asioiden neuvoston 11 ja 12 päivänä kesäkuuta 2001 antamissa päätelmissä todetaan, Euroopan unioni on vahvistanut tukensa kaikille ponnisteluille sellaisen poliittisen ratkaisun löytämiseksi, joka perustuu Bicesen rauhansopimukseen, Lusakan pöytäkirjaan ja Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston asianomaisiin päätöslauselmiin.

Jonas Savimbin kuoltua 22 päivänä helmikuuta 2002 unioni on ilmaissut 28 päivänä helmikuuta ja 4 päivänä

huhtikuuta 2002 annetuissa julkilausumissa sekä Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä ja 13 ja 14 päivänä toukokuuta kokoontuneen yleisten asioiden neuvoston päätelmissä tyytyväisyytensä Angolan hallituksen 13 päivänä maaliskuuta antamaan ilmoitukseen tulitauosta sekä siihen, että Angolan hallituksen ja Unitan välinen yhteisymmärrysmuistio allekirjoitettiin virallisesti 4 päivänä huhtikuuta täydentämään tulitaukoa ja muita toistaiseksi ratkaisemattomia sotilaallisia kysymyksiä koskevaa Lusakan pöytäkirjaa. Näissä kannanotoissaan Euroopan unioni on myös maininnut tarpeen ratkaista vaikea humanitaarinen tilanne ja ilmaissut halunsa tukea Angolan kansan pyrkimyksiä saada aikaan pysyvä rauha ja luoda maahan vakautta ja kestävää kehitystä.

- (6) Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto on antanut päätöslauselman 1268 (1999) Yhdistyneiden Kansakuntien toimiston perustamisesta Angolaan (UNOA) ja jatkanut sen toimivaltuuksia Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston puheenjohtajan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille osoittamalla kirjeellä kolme kertaa, viimeksi 15 päivään heinäkuuta 2002.
- (7) Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto on antanut päätöslauselman 1404 (2002), jolla jatketaan Unitaa koskevien pakotteiden valvontajärjestelmän toimeksiantoa kuudella kuukaudella 19 päivään lokakuuta 2002, ja 16 päivänä toukokuuta 2002 päätöslauselman 1412 (2002), jossa vahvistetaan päätöslauselma 696 (1991), päätöslauselma 864 (1993) ja kaikki myöhemmät asiaankuuluvat päätöslauselmat, erityisesti päätöslauselma 1127 (1997), ja palautetaan mieleen turvallisuusneuvoston puheenjohtajan 28 päivänä maaliskuuta 2002 antama lausunto, jossa erityisesti ilmaistiin turvallisuusneuvoston olevan valmis harkitsemaan päätöslauselman 1127 (1997) 4 kohdan a alakohdassa määrättyjä toimenpiteitä koskevia asianmukaisia ja erityisiä poikkeuksia ja tarkistuksia, ja se on päättänyt, että mainitun päätöslauselman 4 kohdan a ja b alakohdassa määrätyt toimenpiteet keskeytetään 90 päivän ajaksi.

⁽¹⁾ EYVL L 146, 21.6.2000, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 132, 15.5.2001, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 158, 2.6.1998, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 309, 12.11.1997, s. 8.

⁽⁵⁾ EYVL L 190, 4.7.1998, s. 1.

- (8) Neuvosto on hyväksynyt 22 päivänä marraskuuta 1996 miinanraivaukseen annettavaa apua koskevan päätöslauselman, jossa suositellaan, että humanitaarista hätäapua lukuun ottamatta miinanraivaustoimiin tarkoitettavat varat olisi osoitettava sellaisille maille, joiden viranomaiset lupovat jalkaväkimiinojen käytöstä; se on myös hyväksynyt 28 päivänä marraskuuta 1997 yhteisen toiminnan 97/817/YUTP jalkaväkimiinoista (¹).
- (9) Tiettyjen toimenpiteiden täytäntöönpano edellyttää yhteisön toimia,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN KANNAN:

1 artikla

Euroopan unioni pyrkii Angolan osalta seuraaviin tavoitteisiin:

- tukemaan rauhanprosessia, kansallista sovintoa ja demokratiaa Angolassa edistämällä hyvää hallintotapaa ja suvaitsevuuksia kaikkien poliittisten puolueiden ja kansalaisyhteiskunnan kaikkien ryhmittymien keskuudessa;
- tukemaan sellaista kestävästä poliittisesta ratkaisusta Angolassa, joka perustuu Lusakan pöytäkirjaan ja Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston asianomaisiin päätöslauselmiin, käymällä sellaista poliittista vuoropuhelua, johon Yhdistyneet Kansakunnat osallistuu;
- vaatimaan Angolan hallitusta ja Unitaa edelleen jatkamaan Lusakan pöytäkirjan toimeenpanemiseksi 4 päivänä huhtikuuta 2002 allekirjoitetun yhteisymmärrysmuistion kaikkien määräysten täysimääräistä täytäntöönpanoa korostamalla Unitan asevoimien välittömän ja tosiasiallisen majoittamisen, aseistariisun, demobilisaation ja yhteiskuntaan sopeuttamisen merkitystä asianmukaisesti rahoitettujen sosiaalisten ohjelmien avulla;
- rohkaisemaan Unitan pyrkimyksiä organisoitua poliittiseksi puolueeksi ja osoittaa halunsa noudattaa lakia sekä kannustamaan Angolan hallitusta edistämään tätä prosessia 13 päivänä maaliskuuta 2002 antamansa julistuksen mukaisesti;
- tukemaan Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston aiكومusta tarkastella jatkuvasti Unitaa vastaan asetettuja pakotteita Lusakan pöytäkirjaa täydentävän yhteisymmärrysmuistion täytäntöönpanon osalta;
- rohkaisemaan Angolan hallitusta järjestämään vapaat ja rehelliset parlamenttivaalit mahdollisimman pian sen jälkeen, kun edellytykset siihen ovat olemassa, toteuttamaan kaikilta osin oikeusvaltion periaatteita koko Angolan alueella, edistämään ja suojelemaan ihmisoikeuksia sekä tuomaan esille kansalaisyhteiskunnan tehtävän autettaessa kansallisen sovinnon ja demokratian rakentamista maassa;
- vaatimaan Angolan hallitusta tehostamaan pyrkimyksiään lievittää hyvin vakavaa humanitaarista tilannetta ja edistämään miinanraivausta, yhteiskuntaan sopeuttamista ja

kaikkien kotiseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden ja pakolaisten uudelleensijoittamista hallituksen 13 päivänä maaliskuuta 2002 antamassa julistuksessa esitettyjen tavoitteiden täytäntöönpanon puitteissa sekä luomaan edellytykset sille, että kansainvälinen yhteisö voi auttaa tässä asiassa;

- vaatimaan Angolan hallitusta edelleen toteuttamaan julkisten voimavarojen avoimen hallinnan ja täyden tilivelvollisuuden ottaen erityisesti huomioon öljyalan tilit, tavalla, josta kaikki angolalaiset hyötyvät. Järkevän, köyhyyden vähentämiseen suuntautuvan makrotalouspolitiikan noudattamista on tuettava, niin että taataan paremmat mahdollisuudet köyhyyden vähentämiselle, talouskasvulle ja maan kestäväälle kehitykselle;
- kannustamaan alueen maita keskinäiseen yhteistyöhön ja yhteisymmärryksen turvallisuuden ja taloudellisen kehityksen parantamiseksi.

2 artikla

Edellä mainittujen tavoitteiden edistämiseksi Euroopan unioni:

- käy säännöllistä poliittista vuoropuhelua Angolan viranomaisten kanssa Cotonoun sopimuksen mukaisesti;
- tukee yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikkansa puitteissa aloitteita kestävästä poliittisesta ratkaisun löytämiseksi Angolassa 1 artiklan a alakohdassa mainitun tavoitteen mukaisesti sekä Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin, tarkkailijamaiden troikan, Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenvaltioiden ja Afrikan alueellisten ja paikallisten järjestöjen kanssa neuvotellen;
- noudattaa Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1412 (2002) tekemää päätöstä keskeyttää Unitan korkeita virkamiehiä koskevan matkustuskiellon soveltaminen 90 päivän ajaksi;
- toteuttaa täysimääräisesti ja välittömästi Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöksen poistaa Unitaa koskevat pakotteet yhteisymmärrysmuistion täytäntöönpanon jälkeen;
- tarjoutuu auttamaan Angolan hallitusta sen pyrkimyksissä vahvistaa demokraattisia instituutioitaan ja käytäntöjään, jotta voidaan pitää vapaat ja rehelliset parlamentti- ja presidentinvaalit ja taata ihmisoikeuksien kunnioittaminen, oikeusvaltion periaatteet ja riippumaton kansalaisyhteiskunta;
- tarjoutuu auttamaan hallitusta sen pyrkimyksissä uudistaa Angolan talous toimien yhteistyössä kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ja yhteensovitetusti kansainvälisen yhteisön kanssa ja auttaa hallitusta sen pyrkimyksissä torjua lahjontaa ja köyhyyttä; se kannustaa Angolan hallitusta luomaan asianmukaiset hallinnointiedellytykset, jotta se voisi lähitulevaisuudessa allekirjoittaa IMF:n kanssa sopimuksen köyhyyden vähentämisestä ja kasvua koskevista luottojärjestelyistä;

(¹) EYVL L 338, 9.12.1997, s. 1.

g) toistaa solidaarisuutensa ja sitoumuksensa Angolan väestöä kohtaan jatkamalla omalta osaltaan toimintaansa humanitaarisen tilanteen ja Angolan sodasta kärsineen väestön, erityisesti pakolaisten ja kotiseudultaan siirtymään joutuneiden, kärsimysten lievittämiseksi muun muassa hyväksymällä Euroopan yhteisöjen komission aikomuksen toteuttaa kaikki toimenpiteet kaiken käytettävissä olevan rahoituksen ottamiseksi ripeästi käyttöön rauhanprosessin tukemiseksi.

Unioni tarjoutuu auttamaan Angolan hallitusta selviytymään humanitaarisesta tilanteesta ja toteuttamaan rauhanprosessin eri vaiheet, mukaan luettuna Unitan armeijan majoittaminen, ilmaisten tukensa kotiuttamis- ja yhteiskuntaan sopeuttamishjelmille, jotka ovat välttämättömiä maan jälleenrakentamiseksi täysimittaisesti, kehottaen samalla hallitusta tekemään nopeasti tarkan arvioinnin kiireellisimmistä tarpeistaan;

h) tarjoutuu auttamaan Angolan hallitusta maan jälleenrakentamisessa kannustaen sitä sen aikeissa kutsua koolle kansainvälinen avunantajien kokous ja kiinnittäen asianmukaista huomiota avoimuuteen ja vastuullisuuteen kehottaen sitä samalla osoittamaan tarvittavat varat Angolan kansalaisten elämää kohentavan talous- ja sosiaalipolitiikan täytäntöönpanoon;

i) on valmis osallistumaan miinanraivausoperaatioihin neuvoston 22 päivänä marraskuuta 1996 antaman päätöslauselman mukaisesti rohkaisten samalla Angolan hallitusta ratifioimaan miinanraivausta koskevan Ottawan yleissopimuksen;

j) tarjoutuu avustamaan Yhdistyneiden Kansakuntien Angolan toimistoa Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston sille antaman tehtävän täytäntöönpanossa.

3 artikla

Neuvosto toteaa, että komissio aikoo tukea tämän yhteisen kannan tavoitteiden saavuttamista ja painopisteiden toteuttamista tarvittaessa asiaa koskevin yhteisön toimenpitein.

4 artikla

Tätä yhteistä kantaa tarkastellaan uudelleen kahdentoista kuukauden välein sen hyväksymisestä.

5 artikla

Kumotaan yhteinen kanta 2000/391/YUTP.

6 artikla

Tätä yhteistä kantaa noudatetaan päivästä, jona se hyväksytään.

7 artikla

Tämä yhteinen kanta julkaistaan virallisessa lehdessä.

Tehty Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2002.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. MATAS I PALOU